

Vaizdo konferencijos-diskusijos

„Pavadootojų lyderystė: 2020–2021 mokslo metų iššūkiai, brandinę asmeninį profesionalumą“

įvykusios 2021 m. birželio 29 d.,

MEDŽIAGA

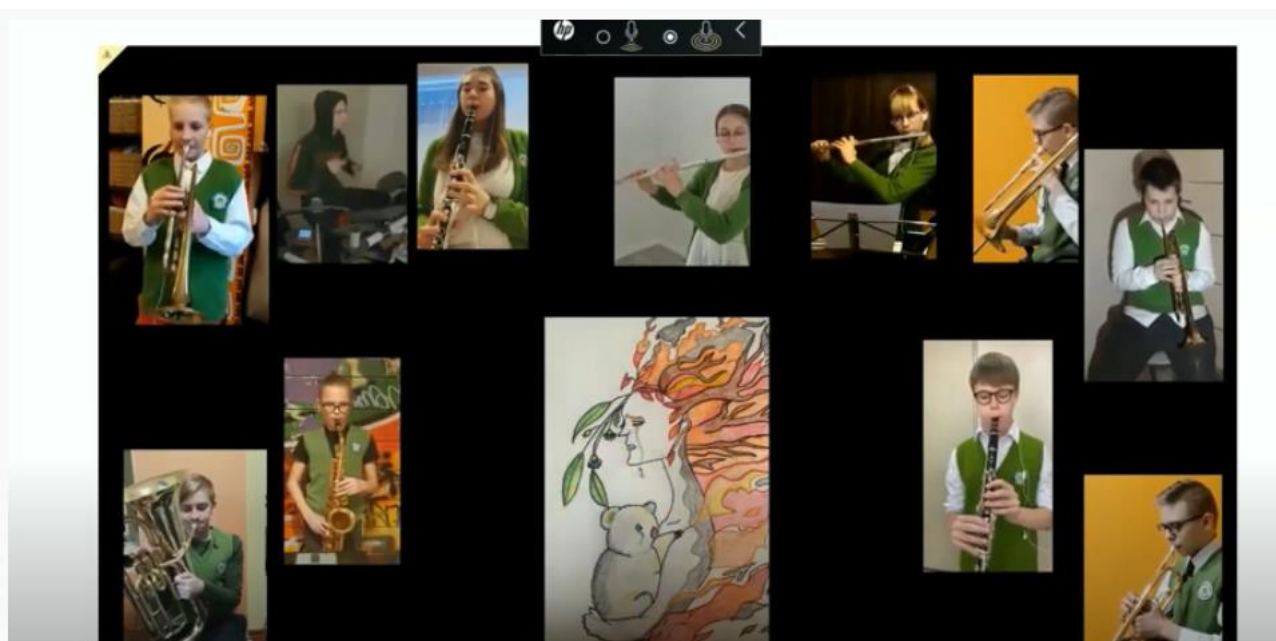
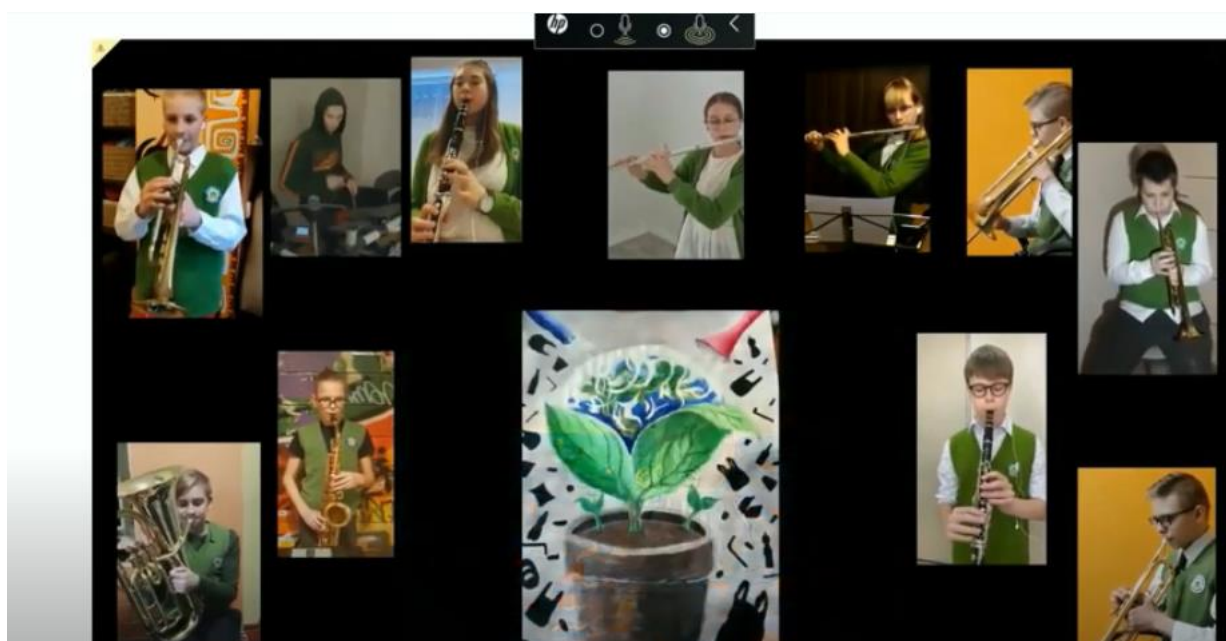
Jurgita Mackevičiūtė, Vilniaus Juodšilių „Šilo“ gimnazijos pavadootoja ugdymui

Štai mūsų mokyklos nuotrauka.

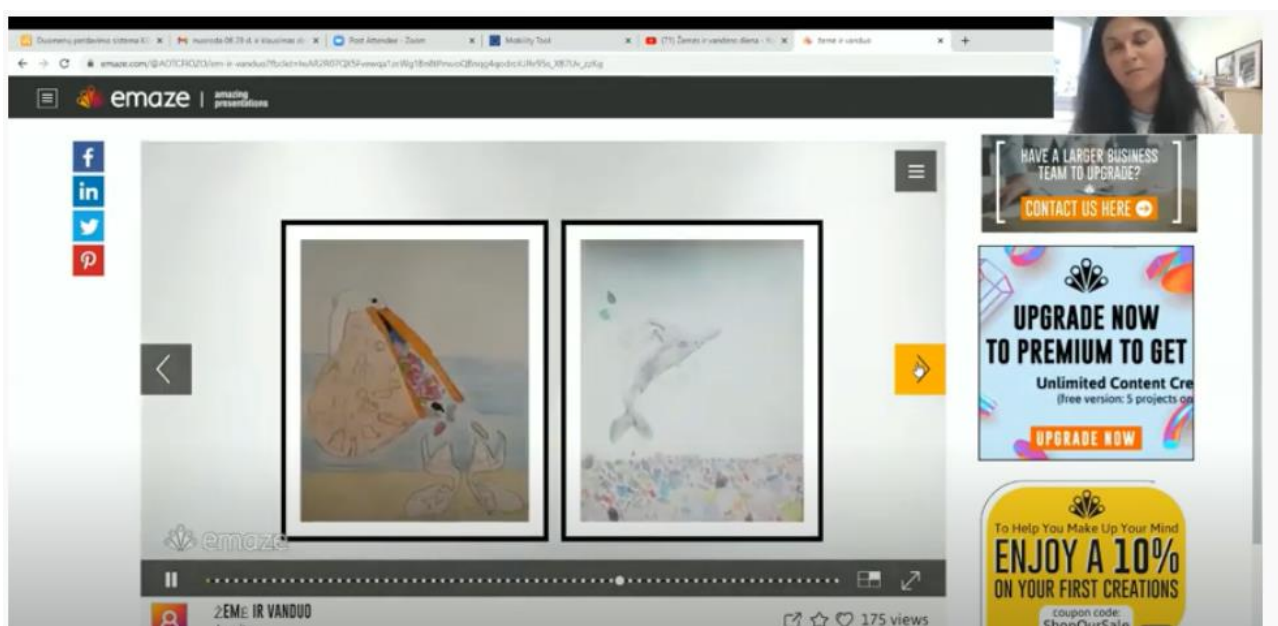
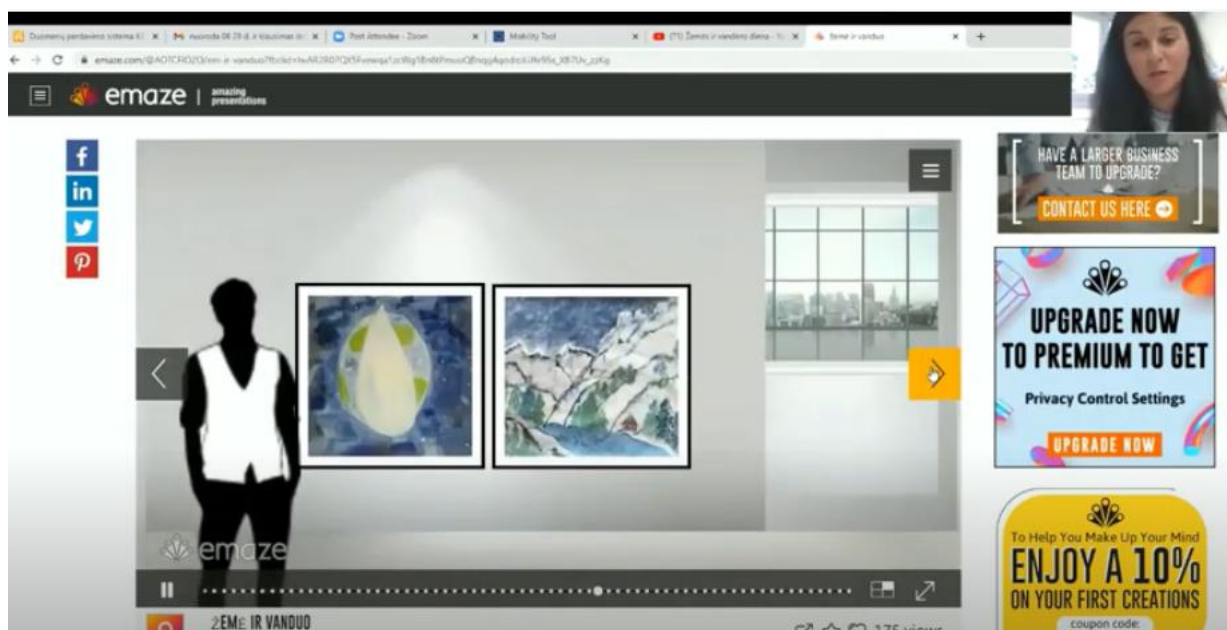

Prabėgę mokslo metai nebuvo kažkuo išskirtiniai iššūkių požiūriu. Į iššūkius žiūriu kaip į galimybę veikti, tobulėti, padėti išspręsti galimybes vaikui ar kolegai. Žinoma, tai ir galimybė klysti. Bet to neturime bijoti, nes visa tai brandina asmeninį profesionalumą. Manau, kad mano darbe itin svarbūs yra du aspektai: dėmesys ugdymui ir dalijimasis lyderyste. Svarbu siekti veiklos kryptingumo: kad visa bendruomenė turėtų aiškią viziją, ką nori veikti ir kokių rezultatų pasiekti. Tai labai glaudžiai susiję su mokyklos kultūra, vertybėmis. Jei kultūra stipri, tuomet jokie iššūkiai nebaisūs. Esame STEAM mokykla, turime klasės orkestrą. Kadangi ilgą laiką mokėmės nuotoliniu būdu, reikėjo gerai pagalvoti, kad ne imituotum ugdymą, o iš tiesų būtų rezultatai. Svarbu mokytojų įtraukimas į visą procesą. Su mokytojais tariamės visais klausimais, gal net atrodančiais ne itin svarbiais. Kai tu išgirsti mokinį ar mokytoją, tada jie nori veikti labiau, negu tada, kai kas nors „nuleidžiama“ iš viršaus. Nereikia rinktis lengviausio kelio. Kalbant apie šiuos mokslo metus, galiu pasakyti, jog viską, ką buvo galima daryti, tą viską ir darėme. Kai buvo galima grįžti į mokyklą, grįžome, panaudojome lauko klases. Šiais metais pirmą kartą mokiniai

pradėjo rašyti ilgalaikius projektinius darbus. Projektai įvyko, net jei ir nebuvo praktinės dalies, kurią perkėlėme į kitus mokslo metus. Birželio mėnesį jau įvyko projektinių darbų pristatymai, mokiniai atrado ir sukūrė nuostabių dalykų. Gamtos tyrimai buvo atliekami namų sąlygomis. Džiaugiamės, kad tėvai sutiko, neprieštaravo. Įgyvendiname ne vieną „Erasmus+“ projektą ir, norėdami motyvuoti mokinius, klausėme, ką jie nori daryti. Ir rezultatas tikrai buvo geras. Iškilo problema su mūsų klasės orkestru: kaip groti nuotoliniu būdu? Ir ne tik groti, bet kaip palaikyti mokinių motyvaciją, kad jie grįžę į mokyklą toliau dalyvauti klasės orkestre? Pasitikėjome mokiniams, davėme instrumentus į namus. Dar ir kontaktinio ugdymo metu mokiniai buvo mokomi atsakomybės ir to, kaip prižiūrėti instrumentą. Norėčiau parodyti įrašą, kaip mokiniai groja orkestre nuotoliniu būdu. Žemės ir vandens diena buvo skirtas muzikinis montažas, kuriame skambėjo orkestro įrašas.

Manau, kad nuotolinis ugdymas labai išlaisvino kūrybiškumą – tiek mokytojų, tiek mokinių. Atradome, kaip galima eksponuoti mokinių piešinius. Atradome kompiuterinę programą „Galerija“, joje klasėmis mokiniai sudėjo savo darbus tėvams ir draugams.

Buvo nurodyta, jog mokinius galima atleisti nuo socialinės pilietinės veiklos. Bet tai yra viena iš mūsų mokyklos vertybių. Kilo graži mokinių iniciatyva. Mokinių taryba, pasinaudodama mobiliąja programėle, sukūrė užduotis, pavyzdžiui, sutvarkyti savo artimą aplinką. Taip mokiniai „rinko“ savo socialines valandas. Šią iniciatyvą taip pat palaikėme. Vaikai nenori veikti, kai kas nors jiems primetama. Jie nori veikti iš širdies.

Tik nebuvo lengva bereikalingi darbai. Kiek mes visokių apklausų užpildėme, arba kita, kas buvo „nuleista iš viršaus“.

Rasa Alaburdienė, Prienų „Revuonos“ pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja

Mūsų mokykloje mokosi priešmokyklinukai, pradinių klasių ir pagrindinio ugdymo mokiniai. Taip pat turime mokinių, atsidūrusių nepalankioje ugdymosi aplinkoje, ir tokių, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių. Jau turėjome nuotolinio mokymo patirties. Perėję į nuotolinį, susitarėme dėl vienodų įrankių, pasidalijome informacija. Apmokėme vaikus jais naudotis. Naudojame „Microsoft 365“ platformą. Jos tikrai „nepasimesime“, nes čia viskas vienoje vietoje. Ją ir toliau naudosimės bendravimui grupėse. Galvoju, kad jei ką nors noriu gauti iš žmogaus, pirmiausia turiu duoti. Ir ką galėčiau duoti mokytojams, kad jiems pasirengimas nuotoliniam būtų kiek įmanoma sėkmingesnis. Susitarėme dėl kiekvienam bendruomenės nariui tinkamos darbo vietos ir programinės įrangos. Mokiniai kompiuterius ir planšetes gavo su programine įranga. Suteikėme galimybę turėti internetą.

Ne visiems tėvams yra aišku, kaip turi atrodyti tinkama vaikui darbo vieta. Apie tai klasių vadovai pakalbėjo su tėvais. Paruošėme tėvams informaciją, į ką galima kreiptis kilus sunkumams. Socialiniai darbuotojai, psichologai, mokytojai sulaukė tėvų skambučių. Tuo labai džiaugiamės. Su mokytojais priėjome prie bendro susitarimo, kaip turi atrodyti medžiaga, kurią pateikiame vaikui, kokią informaciją ir kokias dalis vaikas turi rasti. Visą medžiagą vaikas gaudavo visada, kad būtų apsaugota nuo trukdžių, pavyzdžiui, jei dėl blogo oro neveiktų internetas. Nusimatėme darbo laiką su pietų pertrauka. Tėvai tą labai gerai įvertino. Mokytojai teikė konsultacijas sutartu laiku, gerokai po pamokų, kai mokiniai jau dirbdavo prie savarankiškų užduočių. Konsultavimas leido ne tik nepabloginti ugdymo, bet net jį pagerinti. Šiais metais galėjome pasidžiaugti truputį geresniais rezultatais. Sudarėme galimybę bendrauti mokytojams grupėse: metodinių būrelių, įsivertinimo ir kt. Jose gaudavome informaciją apie vaikus – kas jiems sekasi ir nesiseka. Aplankėme daug paskaitų, mokymų. Netradicinio ugdymo dienos tapo visai kitokios, bet ne mažiau kokybiškos. Mūsų vaikai dalyvavo daugelyje nuotolinių išvykų, apsilankė aukštosiose mokyklose, mokėsi saugaus interneto, laimėjo droną. Vieną iš keturių „Erasmus“ projektų užbaigėme gyvai – birželio mėnesį buvome išvažiavę į Kiprą. Dabar komanda ruošiasi išvažiuoti į Ispaniją. Mokytojai laikosi susitarimų, bet jų vienas neapgalvotum, todėl tariamės. Mokytojai tikrai įgijo laiko planavimo ir savarankiško darbo įgūdžių. To nebūtų įvykę, jei nebūtume dirbę nuotoliniu būdu. O apskritai mokykla tobulino bendravimo, susitarimų kultūrą bei savipagalbos įgūdžius. Labai noriu pasidžiaugti Prienų rajono švietimo įstaigų vadovų pavaduotojų metodine grupe. Nuolat bendravome, dalijomės problemomis, išvalgomis, susitarimais. Išsaugokime bendravimą, kai nereikia atvažiuoti į Vilnių.

Palmira Jurgilienė, Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centro gimnazijos skyriaus vedėja

Mūsų centras yra didelis. Jame yra verslo, sveikatos, transporto, tęstinio mokymo skyriai. Visi dėstytojai jau nuo 2016 metų šiek tiek moko nuotoliniu būdu. Mokiniai kartu su viduriniu ugdymu įgyja ir profesiją. Nuo pereinamųjų mokslo metų į profesines mokyklas yra priimami 9 klasės mokiniai. Jie mokosi pirmo profesijos modulio, įgyja pirmą kompetenciją. Gauna stipendiją. Tai patraukia mokinius. 2016 m. į strateginį planą įsitraukėme viziją, jog tapsime mokykla, kuri nuotoliniu būdu mokys teorinės dalies visų profesijų mokinius. Pirmiausia diskutavome, siekėme susitarimų. Pirmiausia nuotolinius kursus sukūrėme bendrajam ugdymui. Naudojame „Moodle“ aplinką. Per dvejus metus pasirengėme mokyti

nuotoliniu būdu apdailininko ir motorinio transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų profesijų. Įstojome į Nuotolinio mokymo asociaciją. Per šį laikotarpį mums buvo galimybė pasitvirtinti, ar teisingu keliu einame, ar visi mokiniai gali mokytis nuotoliniu būdu. Mokytojai pamokos pradžioje pristatydavo parengtą 10 min. vaizdo įrašą. Po to mokiniai, bendraudami virtualiuose kambariuose, mokydami grupėse. Mokytojai išmoko naudotis vaizdo konferencijų programomis, vesti vaizdo pamokas. Atsirado mokytojų, kurie įsigijo tam tikras erdves ir darė remontą. Tinkavo, dažė, gruntavo sienas ir tai filmavo. Filmukai tapo mokomąja medžiaga. Turime savo „YouTube“ kanalą, kuriame skelbėme visą medžiagą. Didžiąją jos dalį skelbiame viešai. Kiekvienas mokytojas į pamoką galėjo žiūrėti kūrybiškai. Susitarimai nustato tik struktūrą, kaip turi vykti pamoka. Šių metų pasiekimas ir naujovė – nuotolinio mokymo kursų akreditacija. 4 mūsų programos yra įvertintos labai gerai ir jas galima naudoti bet kokioje mokykloje nuotoliniam mokymui. Tai įvadas į kompiuterinio projektavimo profesiją, informacinės technologijos ir leidybos pagrindai, dvimatė kompiuterinė grafika, baldų ir interjero detalių braižymas. Šios programos jau akredituotos. Nelabai supratome, ar čia nuotolinis, ar ne nuotolinis mokymas, nes visi suplanuoti renginiai įvyko. Įvyko pora tarptautinių konferencijų. Mokiniai išvažiavo į kitas šalis, organizuotas konkursas „Rinkis profesiją“. Šiais metais esame gavę leidimą mokytis nuotoliniu būdu visas profesijas ir visus bendrojo ugdymo dalykus. Profesijos nuotoliniu būdu mokome tik teorijos. Tai pasiektas mūsų strateginio plano rezultatas.

Rasa Alaburdienė, Prienų „Revuonos“ pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja

Vienas iš atradimų – tai vaikų, kurie turi vienokių ar kitokių specialiųjų poreikių, galimybė mokytis nuotoliniu būdu. Yra vaikų, kuriems sunkiau bendrauti didesnėje klasėje, sunkiau mokytis, kai yra didesnis triukšmas. Būtent jiems palanki aplinka buvo nuotolinis mokymas. Nuotoliniame mokyme atsiskleidė vaikai, kurie pagal savo charakterį yra lėtesni. Mokytojai nurodo laiką, iki kurio vaikas padaro, ir tai juos skatina. Todėl ir mokykloje turime leisti vaikams susikaupti ir turėti ne tik 45 min., bet ir daugiau laiko.

Kęstutis Mikalojūnas, mokinių tėvas

Man atrodo, kad vaikai per ilgai buvo atitrūkę nuo mokyklos. Komunikacijos su tėvais niekada nebūna per daug. Žinutės tėvams tikrai labai reikalingos, net jei tėvai ir nesureaguoja. Buvo mokyklų, iš kurių informacijos gaudavome ne itin daug, nežinojome, kas vyksta, kas planuojama. Namuose, jei yra 2 vaikai, pasidalyti kambarius, įrenginius yra iššūkis. Linkėčiau komunikuoti ir tėvams. Tėvai turėjo daugiau skirti dėmesio vaikams, daugiau domėtis tuo, ką vaikai veikia mokykloje. Kai kurie tėveliai nėra geri pedagogai. Kai kuriems paprasčiau padaryti darbus už vaikus. Todėl kai kurie pažymiai ar darbai gali būti netikri. Būna, kad mamos savo ranka rašytą darbą pateikia. Tėvams kildavo klausimų ir dėl temų: kodėl šita, o ne kita. Bet tėvų dėmesio vaikams nebūna per daug. Man atrodo, kad praradimai dideli. Reikės daug metų, kol juos išlyginsime. Norėtusi, kad visi vaikai sugrįžtų į mokyklas, ir kad visi vaikai turėtų mokytojus. Mokytojų sumažėjo.

Vida Kazragytė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus metodininkė

Ši auditorija yra tikrųjų ekspertų. Klausydamasis pranešimų, kiekvienas pagalvojo, kiekvienas turi savo požiūrį ir savo įvertinimą. Norėčiau pasidalyti apie įvykusias konferencijas. Šį pusmetį turėjome 6 dauguma konferencijų pavaduotojams, įskaitant ir šią.

Vaizdo konferencijos pavaduotojams 2021 m. I pusn

Eil nr.	Data	Pavadinimas	Dalyvių skaičius	Peržiūrų skaičius (06 28)
1	03 09	„Pavaduotojų lyderystė, pradinukams grįžtant į klases“.	271	428
2	03 16	„Brandos egzaminai: kas svarbu šiemet?“	108	303
3	04 27	„Pavaduotojų lyderystė: papildoma mokymosi pagalba, konsultavimas. TIMSS rezultatai“	186	140
4	06 01	„Pavaduotojų lyderystė: nuotolinio ir kontaktnio mokymosi derinimas, mokymasis lauke“	177	144
5	06 22	„Profesinio mokymo programų moduliai: galimybės ir mokinių pasirinkimai“	68	7
6	06 29	„Pavaduotojų lyderystė: 2020-2021 mokslo metų iššūkiai, brandinę asmeninį profesionalumą“		

Dauguma konferencijų buvo skirta pavaduotojų lyderystei skatinti. Konferencijos buvo pasidalijimo, bendradarbiavimo platforma, kolegialaus mokymosi būdas. Žinoma, kad pavaduotojos kėlė kvalifikaciją ir tobulino savo kompetencijas pačiais įvairiausiais būdais, ne tik šių konferencijų metu. Ar šios konferencijos yra sėkmingos, naudingos? Kol kas apie tai ne ką galime pasakyti. Paguoda ta, kad dalyvių skaičius ir peržiūrų skaičius yra pakankami, nėra dideli, bet nėra ir maži. Daugiausia domėtasi tema, kuri buvo mažiausiai pažįstama – apie testavimą ir pradinukų grįžimą į klases. Manau, kad kiekvienoje konferencijoje klausytojai ras kažką, ką galima perimti tiesiogiai, ir tai, kas išjudina, kaip sakome, užnorina išeiti iš įprastų rėmų. Bent jau man beklausant ne kartą kilo susižavėjimas dideliu, garbingu pavaduotojų darbu, jų atsakingu, šviesiu profesionalumu ir noru tobulėti. Konferencijų medžiaga yra transkribuota, ją galite rasti mūsų skyriaus interneto svetainėje ir bet kada naudotis.

Konferencijų transkribuotą medžiagą
kartu su skaidrėmis galima rasti

<https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/isivertinimas/lyderystes-ir-vadovavimo-stiprinimas/mokyklų-direktorių-pavaduotojams/>

O dabar apie iššūkį, kurį teko pačiai patirti, kuris išryškėjo, ir štai ką man „pasakė“. Pedagoginis darbas per kompiuterio ekraną itin sufokusavo žvilgsnį į sąveiką. Dar kartą pamačiau, kaip sunku kurti sąveiką su ugdytiniais, kaip sąveikos vengiama, jos nenorima. Tarsi sakoma: jūs kalbėkite, o mes klausysimės arba ne. O iš tikrųjų darysime tą patį, ką ir anksčiau. Nieko naujo jūs mums nepasakysite. Rasime internete. Jei reiks, atkartosime. Ar pavyko iš ne sąveikos pereiti į sąveiką? Taip. Žinau, kad tokie momentai visada laukia, kad yra baisoka, nes žengi tartum į bedugnę. Yra akimirka, kai tartum prarandi save ir vėl atsigauni, kai jau esi saugesnėje ar visai saugioje vietoje. Manau, tai kažkas, kas vadinama persilaužimu. Jis vyksta, kai kalbu ne tai, ką žinau, ką esu pasirengusi ir tikrai ne tai, ką galima pavadinti, jog „teikiu informaciją“. Tikrai ne. Tokiomis akimirkomis pasakau ir parodau tai, ko ugdytiniai tarsi nemato, tarsi ne ten žiūri. Ir tada tikrai pasikeičia jų žvilgsnis, pasikeičia jų požiūris. Kad nekalbėčiau tik apibendrintai, tai pasakysiu, jog mokau apie vaikų vaidybą ir tenka pereiti nuo požiūrio į vaiką kaip į atlikėją (juk čia viskas suprantama, juk scenoje matome atlikėją!). Iš tikrųjų ugdymo tikslais turėtume pakeisti šį požiūrį ir žiūrėti į vaiką kaip į vaidmens kūrėją. Ir štai kai šis požiūris pasikeičia, tada sąveika atgyja, ir toliau jau vyksta gera, vaisinga apykaita. Štai toks patyrimas, kurį kompiuteris tiesiog užaštrino, man leido suvokti paprastą dalyką: ugdytiniai turi tokį mokymosi poreikį – požiūrio pakeitimą.

Besirengiant šiai konferencijai, man į rankas pateko šių metų naujausias „Naujojo Židinio-Aidų“ žurnalo numeris. Matote gražią jaunuolio nuotrauką. Gal čia yra pavaduotojų, mokytojų, kurių mokykloje jaunas literatūros tyrinėtojas Mantas Tamošaitis mokėsi. Bet noriu sutelkti dėmesį į jo žodžius. Laiške redaktoriui Mantas rašo: „...man atrodo, kad nedovanotina kalbėti apie literatūros meno kūrinį net nebandant sau atsakyti į klausimą – ko mes iš tiesų norime iš literatūros? O norime, bent jau mes, bičiuli mielas, juk ne temos, ne (tik) socialinės ar kultūrinės kritikos, ne vienokių ar kitokių objektų atvaizdavimo, o to nuostabaus potyrio, kai tekste užčiuopiame tai, ko nerandame pačioje mus supančioje tikrovėje“.

Mantas Tamošaitis. Laiškas redakcijai
(NŽ-A nr. 3) Bir 1, 2021:

„...man atrodo, kad nedovanotina kalbėti apie literatūros meno kūrinį net nebandant sau atsakyti į klausimą – **ko mes iš tiesų norime iš literatūros?** O norime, bent jau mes, bičiuli mielas, juk ne temos, ne (tik) <...> ne <...>, o **to nuostabaus potyrio, kai tekste užčiuopiame tai, ko nerandame pačioje mus supančioje tikrovėje.**“

Taigi, potyrio. Kas tas potyris? Gal tiesiog išgyvenimas? Gal tai neįprastas santykis? Gal gimusi mintis? Ir tai rodo, kad, nepaisant interneto, nepaisant to, kad gyvename žinių visuomenėje, yra kažkas tokio, ko šis jaunuolis, kaip ir mūsų mokiniai, neranda, bet labai trokšta atrasti mokykloje, pamokoje, panašiai kaip literatūros tekste. Turėtume, kaip ir Mantas, klausti savęs, ko mes iš tiesų norime iš literatūros, arba ko mes iš tiesų norime iš mokyklos. Vėlgi, kad nepereičiau prie per daug didelių apibendrinimų, noriu grįžti prie praktikos. Ir mano patirtis rodo, kad apie mokinių poreikius nesužinosi ne iš knygučių. Juos geriausiai pažįstame tada, kai atsistojame priešais mokinį ar mokinius. Dabar norėčiau leisti kalbėti gerai žinomam ilgamečiam mokyklos vadovui Mišai Jakobui. Direktorius komentuoja praėjusių metų matematikos egzamino rezultatus. Noriu atkreipti dėmesį, kad direktorius vis tik kalba ne apie proceso pabaigą, bet apie pradžią, apie tai, ko mokiniai nori ir ką jiems turime duoti.

Miša Jakobas, buvęs ilgametis Vilniaus Šolomo Aleichemo gimnazijos direktorius (naudojamas vaizdo įrašas iš LRT kanalo).

Visada įsimylės mokiniai, nežiūrint, ką jis dėsto, matematiką ar, tarkime, biologiją. Mes laukėme tokio rezultato. Dešimtokai blogai išlaikė egzaminą. O ta „korona“ smogė mūsų švietimo sistemai. Įsiveržė liga kaip viesulas. Mokykla užsidarė, ir mokytojai neturėjo kontakto su vaikais. Kontaktas nuotoliniu būdu yra dar nepakankamai išdirbtas, silpnai įsisavintas. Todėl mokiniai blogai laikė abitūros egzaminus. Manau, kad vaikai praėjusiais metais ar prieš dvejus metus šiek tiek geriau laikė egzaminus. Ne paslaptis, kad matematika yra pats sunkiausias dalykas mūsų vaikams visame pasaulyje. Rezultatai iš matematikos visame pasaulyje nėra labai džiuginantys. Todėl, kad matematikos reikia mokytis labai kruopščiai, atidžiai. Atlikti namų darbus, mokytojo užduotis ir turėti nepaprastai gerą atmintį. Šiandien mūsų vaikų atmintis šlubuoja. Nes pripratome prie aukšto technikos išsivystymo lygio, mobiliųjų telefonų. Tai šiek tiek bukina mūsų vaikus. Matematika reikalauja kruopštaus darbo, o mūsų vaikai vis labiau nuo to atitolsta. Nėra nepataisomų dalykų. Mes visi klystame, tiek politikos, tiek ekonomikos srityse, o kartu išsilavinime ir matematikos srityje. Ką reikėtų daryti? Mane labai sujaudino tas faktas, kad praėjusiais metais buvo apskaičiuota, jog milijonai pamokų buvo praleista. Vadinasi, mūsų mokiniai neatvyko į pamokas. Jie negirdėjo, ką kalba mokytojas, negirdėjo vieno ar kito matematikos teiginio. Ir, suprantama, tai duoda neigiamus rezultatus. Visada juokauju ir sakau: laikiu to

momento, kada mūsų smegenys taps protu. Kad mūsų smegenys virstų protu, reikia jiems duoti darbo, reikia jiems duoti maisto, galvoti ir dirbti. Šiandien dažnai užmirštame tai, kad mokslas yra darbas ir labai sunkus darbas, ir mažai apie tai kalbame. Kita vertus, norėčiau palinkėti tiems „griežtiems“ matematikams, kurie ateina į pamokas, kad jie būtų truputį įdomesni, kad transliuotų vaikams šilumą. Kad jie išmoktų transliuoti vaikams jų kalbą, bendrauti su jais jų kalba ir surasti laiko humorui, surasti laiko įdomiajai matematikai. Ji yra neišvengiama, kad praplėstum savo akiratį. Ir kad gyvenime būtum šiek tiek sėkmingas. Bent šiek tiek.

Vida Kazragytė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus metodininkė

Taigi, meilė, šiluma, sako, mokiniai turi įsimylėti dalyką, kurio mokome, ir patį mokytoją, žinoma, kilniausia prasme, taip pat darbštumas, disciplinuotumas, susikaupimas, gera atmintis, sveikas, loginis mąstymas, humoras, turbūt ir daugiau dalykų, kurių nepastebėjau, bet šis patyręs ir labai visų gerbiamas vadovas išvardijo ar tiesiog visa savo elgsena mums pademonstravo. Tikiu, kad daug tokių dalykų yra mūsų mokyklose. Ir tikrai tai yra gyva. Ir tai yra mūsų šviesa. Tik tai turime stiprinti, kad ji neužgestų. Duoti mokiniams per pavyzdį ir mokymą, kad, kaip direktorius sako, mūsų mokiniai būtų sėkmingi.

Konferenciją moderavo Albina Vilimienė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus vedėja

Medžiagą parengė Vida Kazragytė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus metodininkė